

Vergaderjaar 2005–2006 B

30 147 (R1805)

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kroatië inzake de tewerkstelling van partners van het diplomatieke en consulaire personeel; Zagreb, 6 mei 2005

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 januari 2006

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 14 februari 2006.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 16 maart 2006.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste en tweede lid, en artikel 5, eerste en tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 6 mei 2005 te Zagreb totstandgekomen verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kroatië inzake de tewerkstelling van partners van het diplomatieke en consulaire personeel (Trb. 2005, 174 en 246).

Een toelichtende nota bij dit verdrag treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 14 februari 2006 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

TOELICHTENDE NOTA

Algemeen

Sinds het midden van de jaren tachtig sluit het Koninkrijk verdragen waarbij partners en inwonende gezinsleden van diplomatieke en beroepsconsulaire ambtenaren en van leden van het administratieve, het technische en het bedienend personeel van diplomatieke, beroepsconsulaire en permanente vertegenwoordigingen in het buitenland in staat worden gesteld om betaalde werkzaamheden te verrichten. Aangezien de genoemde gezinsleden door het verrichten van betaalde werkzaamheden buiten het diplomatieke kader optreden, dienen de gevolgen hiervan voor de diplomatieke voorrechten en immuniteiten die zij genieten, te worden geregeld. Dientengevolge worden met de desbetreffende landen verdragen gesloten teneinde het verrichten van deze werkzaamheden mogelijk te maken. Op grond van de EG-regelgeving geldt deze beperking niet voor burgers uit de lidstaten van de Europese Unie. Nadat reeds eerder met de Verenigde Staten op 23 juni 1986 te 's-Gravenhage (Trb. 1986, 95), met Canada op 1 mei 1991 te 's-Gravenhage (Trb. 1991, 86), met Venezuela op 1 en 8 februari 1995 te Caracas (Trb. 1995, 95), met Hongarije op 16 september 1994/19 januari 1995 te Boedapest (Trb. 1995, 131), met Chili op 26 oktober 1995 te 's-Gravenhage (Trb. 1995, 297), met Tsjechië op 4 juli 1996 te Praag (Trb. 1996, 232), en met Australië op 24 september 1997 te Canberra (Trb. 1997, 309) verdragen over de tewerkstelling van gezinsleden van het diplomatieke en consulaire personeel tot stand konden worden gebracht, ligt nu een dergelijk verdrag met Kroatië ter goedkeuring voor. Daarnaast zijn in de afgelopen jaren met een groot aantal landen waar de nationale wetgeving zulks mogelijk maakte, afspraken op dit terrein gemaakt in de vorm van een Memorandum van Overeenstemming.

De politieke onrust die ontstond na de onafhankelijkheid van Kroatië in 1991 heeft ertoe geleid dat eerst vanaf 2002 is getracht via een Memorandum van Overeenstemming de tewerkstelling van partners van diplomatiek en consulaire personeel op basis van reciprociteit te bewerkstelligen. Hoewel dit oorspronkelijk mogelijk leek, bleek op basis van Kroatische nationale wetgeving dat de beoogde tewerkstelling slechts mogelijk was op basis van een verdrag. Overeenstemming over de verdragstekst heeft enige tijd gevegd. Inmiddels bleek het plaatsen van ambtenaren op de Nederlandse vertegenwoordiging in Kroatië steeds vaker bemoeilijkt te worden door het feit dat de partners van betrokken ambtenaren ter plekke geen betaalde arbeid konden verrichten. Om die reden is gekozen voor voorlopige toepassing vanaf de datum van ondertekening van de verdragstekst, 6 mei 2005.

Dit verdrag heeft een wederkerig karakter: enerzijds worden de partners van de door het Koninkrijk uitgezonden diplomatieke of beroepsconsulaire ambtenaar «en poste» in de gelegenheid gesteld in het land waarin deze ambtenaar is geplaatst betaalde werkzaamheden te verrichten, anderzijds zal aan de partners van in Nederland geplaatste Kroatische diplomatieke en consulaire ambtenaren toegang tot de arbeidsmarkt hier te lande worden gegeven. De gevolgen voor de arbeidsmarkt zullen overigens te verwaarlozen zijn.

Het verdrag dient dus primair als een wederzijdse werkvergunning voor de doelgroep, met opzij zetten van de in Kroatië van kracht zijnde wetgeving inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Voor Nederland stemt het verdrag overeen met de bestaande wetgeving op dit terrein (de Wet Arbeid Vreemdelingen). Voor het overige moet de

wetgeving in de ontvangende staat, behoudens hierna te noemen uitzonderingen, worden gerespecteerd voor wat betreft de werkzaamheden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel regelt de mogelijkheid voor partners van diplomatiek en consulaire personeel om in de ontvangende staat betaalde werkzaamheden te verrichten. Zolang deze personen niet deelnemen aan het arbeidsproces aldaar, zijn zij overeenkomstig artikel 37, eerste en tweede lid, van het op 18 april 1961 tot stand gekomen Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer (Trb. 1962, 101) en artikel 48, eerste lid, van het 24 april 1963 tot stand gekomen Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen (Trb. 1965, 40), vrijgesteld van de in de ontvangende staat (lees: Nederland) van kracht zijnde voorschriften op het gebied van de sociale verzekeringen. Deze situatie verandert zodra men in ons land gaat werken. Vanaf dat moment worden zij behandeld als iedere andere werknemer of zelfstandige hier te lande en zijn zij zowel verzekerings- als premieplichtig voor de volksverzekeringen en eventueel voor de werknemersverzekeringen.

Voor wat betreft de definities in het tweede lid van dit artikel wordt aangesloten bij de terminologie van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer. Dat verdrag geeft aan de term «partner» geen nadere inhoud.

Onder «partner» wordt verstaan de echtgeno(o)t(e) of de niet-huwelijkse partner met wie duurzaam wordt samengeleefd.

Artikel 2

Alvorens de werkzaamheden aan te vangen of van werkzaamheden te wisselen, zal door de betreffende buitenlandse vertegenwoordiging aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken van de ontvangende staat toestemming moeten worden gevraagd. Daartoe dient de betrokken buitenlandse vertegenwoordiging alle relevante gegevens aan het betrokken ministerie mede te delen. Daartoe is ook bij het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken een centraal registratiepunt ingesteld, aangezien begin en einde van een plaatsing in het Koninkrijk van de buitenlandse ambtenaar tot wiens gezin het werkende gezinslid behoort slechts aan dit ministerie bekend is.

Artikel 3

Krachtens artikel 31, eerste lid, onder c, juncto artikel 37, eerste en tweede lid, van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer genieten inwonende gezinsleden van het diplomatieke personeel met betrekking tot handelingen verricht in de vervulling van hun dienstbetrekking of bedrijfsvoering, geen immuniteit ten aanzien van civielrechtelijke en administratiefrechtelijke jurisdictie van de ontvangende staat. Zo zal de partner ter zake van een rechtszaak betrekking hebbende op zijn werkzaamheden voor de rechter van de ontvangende staat moeten verschijnen en gehouden zijn aan de uitspraak gevolg te geven.

Artikel 4

Krachtens artikel 31, eerste lid, juncto artikel 37, eerste en tweede lid, van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer genieten inwonende gezinsleden van diplomatieke ambtenaren en van leden van het admini-

stratieve en technische personeel immuniteit ten aanzien van de strafrechtelijke rechtsmacht van de ontvangende staat. De werkzaamheden die ingevolge het onderhavige verdrag kunnen worden verricht vallen buiten het diplomatieke kader. Het wordt derhalve onjuist geacht deze immuniteit volledig te handhaven met betrekking tot die werkzaamheden. In dit licht is deze bepaling overeengekomen die de mogelijkheid geeft tot het opheffen van deze strafrechtelijke immuniteit in geval van een strafbaar feit gepleegd bij het verrichten van werkzaamheden ingevolge onderhavig verdrag. De zendstaat behoudt hierbij een zekere mate van discretie die verband houdt met het belang van de zendstaat bij het onbelemmerd en onafhankelijk functioneren van de uitgezonden ambtenaar. De regeling laat daarom toe, dat de zendstaat, na ernstige overweging van de betrokken belangen, kan besluiten de immuniteit niet op te heffen. Het afstand doen van immuniteit van rechtsmacht ten aanzien van strafrechtelijke procedures wordt niet geacht in te houden het afstand doen van immuniteit ten aanzien van de tenuitvoerlegging van het veroordelend vonnis. Daarvoor is een afzonderlijk afstand doen van immuniteit noodzakelijk. Het hier gemaakte onderscheid tussen rechtspraak en executie is in het volkenrecht algemeen aanvaard.

Artikel 5

Deze bepaling regelt, dat de normale belastingprivileges voor diplomatiek en consulaire personeel zich niet mede uitstrekken tot de sfeer van beroeps- of bedrijfswerkzaamheden van hun gezinsleden. Overigens stemt artikel 5 overeen met de bestaande Nederlandse wetgeving op dit gebied. Krachtens artikel 37, eerste en tweede lid, van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer zijn onder meer inwonende gezinsleden van diplomatieke ambtenaren en van het administratieve en technisch personeel in beginsel vrijgesteld van de sociale verzekeringswetgeving van de ontvangende staat. Deze situatie verandert zodra zij werkzaamheden verrichten, die niet inhouden voor de zendstaat verrichte diensten. Voor de situatie in Nederland betekent dit, dat deze personen zonder uitzondering verzekeringsplichtig en premieplichtig zijn krachtens de volksverzekeringen: Algemene Ouderdomswet, Algemene nabestaandenwet, Algemene Kinderbijslagwet en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Datzelfde geldt voor de werknemersverzekeringen: Werkloosheidswet, Ziektewet, Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en tot 1 januari 2006 eventueel de Ziekenfondswet, indien die werkzaamheden in loondienst worden verricht, en vanaf 1 januari 2006 de Zorgverzekeringswet.

Artikel 6

De partner van een lid van een diplomatieke missie, consulaire post of permanente vertegenwoordiging bij een internationale organisatie geniet geen zelfstandige verblijfstitel. Als gevolg hiervan eindigt de toestemming om in het betreffende land te werken wanneer de plaatsing van de betrokken functionaris bij de diplomatieke missie, consulaire post of permanente vertegenwoordiging bij een internationale organisatie eindigt.

Koninkrijkspositie

Het verdrag zal voor het gehele Koninkrijk gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot